

Městská knihovna Loštice – rozbor činnosti za rok 2013

Městská knihovna Loštice zajišťuje pro obyvatele města pravidelné služby v oblasti půjčování knih a časopisů, informační služby ze všech oblastí dostupných prostřednictvím literatury, informačních pramenů a internetu. Pro místní knihovny střediska (Moravičany, Palonín, Pavlov a Radnice) zajišťuje činnost v rámci uzavřených smluv mezi Městským úřadem Loštice a jednotlivými obecními úřady o zabezpečování knihovnických a informačních služeb. Tato činnost pro místní knihovny zahrnuje nákup nových knih, jejich technické zpracování, rozesílání výměnných souborů, metodickou pomoc knihovníkům, revize knižního fondu, opravy a odpisy knižního fondu a ostatní práce dle potřeby.

1. Služby čtenářům

Půjčovná doba pro čtenáře byla v MěK Loštice třikrát týdně v rozsahu 22 hodin s možností přístupu na internet v půjčovní dny pondělí, středa a pátek do 18.00 hod.

Výpůjčky:	2013	2012	+ - oproti 2012
Loštice celkem	29900	29039	+861
z toho naučná dospělá	1444	1848	-404
beletrie	21103	20574	+529
naučná děti	742	495	+247
beletrie děti	2570	2824	-254
časopisy	4041	3297	+744
CD	0	1	-1
Čtenáři:			
Loštice celkem	406	393	+13
z toho děti do 15 let	107	112	-5
Návštěvníci:			
Loštice celkem (návštěvníci půjčoven, kulturních akcí a internetu)	5389	5143	+246
on-line služby	9753	4800	+4953
návštěvníci celkem	15142	9943	+5199

Nárůst čtenářů z řad dospělých obyvatel města dokazuje, že i v dnešní době, a i přes širokou nabídku televizních pořadů, si lidé rádi najdou čas na odpočinek s pěknou knihou. Potvrzuje to zvýšený počet výpůjček beletrie a časopisů. Dospělí čtenáři si ale zase půjčili menší množství naučné literatury.

Dětských čtenářů do 15 let opět mírně ubylo. I když ve spolupráci se základní a mateřskou školou proběhl stejný počet akcí jako v loňském roce, účast na nich byla menší. Bohužel se začíná projevovat nízký počet dětí ve třídách. Přesto je u dětských čtenářů oproti minulému roku velký nárůst ve výpůjčkách naučné literatury, v beletrii je pokles.

Fyzické návštěvy vykazují nárůst, dokonce stoupl i počet uživatelů internetu. Největší nárůst je v on-line službách. Prodloužit si výpůjční dobu, nahlédnout do katalogu knihovny, zjistit dostupnost dokumentu, případně si titul zarezervovat začíná využívat stále více čtenářů. Projevilo se zcela jistě i to, že knihovnice upozorňovala jednotlivé čtenáře na tyto možnosti a probíhaly i praktické ukázky.

Výpůjční činnost v místních knihovnách střediska:

	2013	2012	+/-oproti 2012
Moravičany - výpůjčky	6470	5970	+500
čtenáři	133	125	+8
návštěvníci	2357	2219	+138
Palonín - výpůjčky	394	678	-284
čtenáři	15	16	-1
návštěvníci	195	188	+7
Pavlov - výpůjčky	642	648	-6
čtenáři	20	21	-1
návštěvníci	329	309	+20

Knihovna v Moravičanech vykázala nárůst ve všech ukazatelích. Dobrá spolupráce se základní školou i mateřskou školou se opět projevila a hlavně velká snaha paní knihovnice vyhovět všem požadavkům čtenářů a zajistit jim všechny knihy, o které mají zájem. Velmi dobře fungují výměnné cirkulační soubory a i zájem paní knihovnice jednotlivé žádané tituly sehnat v okolních městských knihovnách a co nejrychleji je dodat moravičanským čtenářům. Počet kulturních akcí uspořádaných knihovnou pro děti i dospělé oproti minulému roku je navýšen, celkově jich proběhlo 32, účastníků bylo 446. I v minulém roce věnoval obecní úřad velkou částku na nákup nové literatury, ve fondu knihovny přibylo 325 nových svazků, což také ovlivňuje nárůst výpůjček i zvýšenou návštěvnost knihovny.

V knihovně Palonín došlo bohužel k poklesu výpůjček. Finanční prostředky na nákup literatury nejsou velké, ale i když bylo zakoupeno více svazků literatury a i výměnné soubory s novými knihami byly dodány v dostatečném množství, na počtu výpůjček se to neprojevilo.

V knihovně v Pavlově zůstala činnost na téměř stejné úrovni jako v minulém roce. Počet čtenářů i výpůjček je srovnatelný, mírně se zvýšila návštěvnost. Finanční prostředky na nákup nové literatury zůstaly stejné, i když byly využívány služby levných prodejců, nakoupilo se knih méně než v roce 2012. I do této knihovny byly výměnné soubory dodány v dostatečném množství.

2. Vzdělávací a výchovné akce

Tyto akce proběhly v Městské knihovně v Lošticích a v Místní knihovně Moravičany.

Městská knihovna Loštice

Akce jsou připravovány ve spolupráci se základní školou, mateřskou školou a školní družinou. Zaměření akcí je připraveno podle požadavků učitelů a podle věku dětí.

V minulém roce proběhlo celkem 28 akcí, kterých se zúčastnilo 739 návštěvníků.

Únor – Lekce informativní výchovy – žáci ze čtyř tříd ZŠ

Březen – První návštěva knihovny – MŠ

    Nové knihy pro předškoláky – MŠ

    Novinky do školky – MŠ

Seznámení s knihovnou – MŠ
Výstava umělecké tvorby – obrazy Loštic
Lekce informativní výchovy – žáci ze tří tříd ZŠ
Odpolední čtení v knihovně – ZŠ

Duben – Noc s Andersenem – žáci ZŠ
Květen – Hádej, hádej, co to je? – školní družina
Červen - Celé Česko čte dětem – akce pro základní školu a širokou veřejnost
Pasování prvňáčků na čtenáře – ZŠ
Listopad – Babičky a dědečkové čtou dětem pohádky Aloise Mikulky – žáci ze čtyř tříd ZŠ se svými prarodiči, kteří se střídali ve čtení pohádek
Lekce informativní výchovy pro dvě třídy ZŠ
Prosinec – Babičky a dědečkové čtou dětem pohádky Aloise Mikulky – žáci ze dvou tříd ZŠ se svými prarodiči
Lekce informativní výchovy – ZŠ
Slavnostní předávání slabikářů dětem z prvního ročníku ZŠ

Místní knihovna Moravičany

Celkem proběhlo 32 akcí, zúčastnilo se 446 návštěvníků.

Leden – Čtení pro nejmenší – pohádka na přání
Babičky a dědečkové čtou dětem pohádky V. Čtvrťka
Únor – Čtení pro nejmenší – pohádky dle vlastního výběru
Hádej, hádej, co to je? – soutěž
Březen – Pohádky v knihách - MŠ nejmladší
Jaro přichází – MŠ předškoláci
Soutěžíme mezi knížkami – ZŠ 1. a 2. třída
Čtení pro nejmenší děti
Uhodni pohádkového kamaráda – březnová soutěž
Uhodni název knížky – březnová soutěž
Duben – Babičky a dědečkové čtou dětem - Večerníčky
Pohádkové čtení pro nejmenší – čarodějnice
Co ke komu patří – hrdinové, autor, kde bydlí...
Květen – Hádej princezny z pohádky
Červen – Spinkání v knihovně – starší děti
Uhodni název pohádky
Spinkání v knihovně – mladší děti a předškoláci
Září – Spinkání v knihovně – starší a mladší děti
Říjen – Les Řáholec a jeho přátelé – školní družina
J. Tomšíček – Do Vladivostoku – beseda s občany obce
Podzim – čtení pro děti 4-6 let
Do které knihy patří obrázky H. Zmatlíkové
Listopad – Tvoříme z korálků
Deskové hry – herní odpoledne
Včely – včelky – včeličky – beseda o včelách a výrobě medu
Vyrábíme vánoční ozdoby z těstovin
Čtení pro nejmenší – 4-6 let
Babičky a dědečkové čtou dětem
Prosinec – Vyrábíme vánoční ozdoby z těstovin
Pečení vánočních perníků + zdobení vánočního stromečku
Vánoční povídání – MŠ předškoláci
Velký vánoční kvíz

3. Budování a evidence knihovních fondů

Městská knihovna Loštice zajišťuje nákup a technické zpracování pro knihovny Loštice, Moravičany, Palonín a Pavlov. Finanční prostředky na nákup knih a časopisů jsou na účtech jednotlivých obecních úřadů, které potom faktury za nákup literatury proplácejí.

Přehled nákupu knihovních fondů v roce 2013:

MěK Loštice – nákup za finanční prostředky MěÚ Loštice

Nákup knih	354 sv.	Kč 75.601,-
Knihy darem	27 sv.	Kč 3.277,-
Časopisy	13 titulů	Kč 8.238,-

Výměnný fond – nákup za finanční prostředky Olomouckého kraje

Nákup knih	208 sv.	Kč 44.733,-
------------	---------	-------------

MK Moravičany – nákup za finanční prostředky OÚ Moravičany

Nákup knih	229 sv.	Kč 47.070,-
Knihy darem	96 sv.	Kč 11.781,-
Časopisy	1 titul	Kč 360,-

MK Palonín – nákup za finanční prostředky OÚ Palonín

Nákup knih	57 sv.	Kč 4.054,-
Knihy darem	19 sv.	Kč 1.623,-

MK Pavlov – nákup za finanční prostředky OÚ Pavlov

Nákup knih	80 sv.	Kč 7.989,-
Knihy darem	5 sv.	Kč 835,-

Technické zpracování nakoupených svazků, které je prováděno v MěK Loštice, zahrnuje orazítkování knih, uložení do počítače, lepení a snímání čárových kódů, štítkování a balení do fólie, tisk knižních lístků, tisk přírůstkových seznamů, u poboček zápisy na kartu pohybu knižního fondu. Knihovníci jednotlivých poboček si sami zajišťují odvoz zpracovaných knih a předání faktury k proplacení na příslušném obecním úřadě. V případě, že si knihovníci sami nakoupí nové knihy, tak je dopraví do městské knihovny a po zpracování si je zase vyzvednou.

Všechny práce související s pobočkami jsou hrazeny z příspěvku Olomouckého kraje na regionální funkci knihoven. V roce 2013 činil tento příspěvek Kč 54.000,-. Část tohoto příspěvku je zaplacená Městu Loštice z MěK Šumperk oproti vystaveným fakturám za regionální práce. Z druhé části se financuje nákup nových knih do výměnného fondu pro místní knihovny.

4. Odpisy knižního fondu

MěK Loštice – celkem bylo vyřazeno 298 svazků opotřebované a zastaralé literatury. Odepsané svazky byly vyřazeny z počítačové databáze, vyškrtány z přírůstkového seznamu, byl vyhotoven úbytkový seznam a upraven stav na kartě knižního fondu.

Výměnný fond – z evidence vedené v Městské knihovně Loštice bylo celkem odepsáno 35 ks.

MK Moravičany – nebyl vyřazen žádný svazek literatury.

MK Palonín – knihovnice MěK Loštice provedla prověrku knižního fondu a navrhla celkem 173 svazků k odpisu. Podle knižních lístků byl pak odpis proveden ve střediskové knihovně. Svazky byly vyřazeny z počítačové databáze, vyškrtnuty z přírůstkového seznamu, vyřazeny z duplicitní evidence, byl vytisknut úbytkový seznam a upravena karta knižního fondu dle stávajícího stavu.

MK Pavlov – nebyl vyřazen žádný svazek literatury, v knihovně jsou evidovány pouze novější knihy.

5. Cirkulační soubory

Jsou to soubory knih, které jsou na základě dodacího listu rozesílány mezi knihovnami, aby i na pobočkách měli čtenáři k dispozici více novější literatury. Knihy do souborů jsou vybírány z fondu Městské knihovny Loštice a ze svazků zakoupených z finančních prostředků Olomouckého kraje.

Tato výměna knih mezi knihovnami je smluvně zakotvena mezi jednotlivými obcemi v rámci knihovnických služeb. Jednotlivé soubory jsou na základě dodacích listů rozesílány do knihoven na dobu jednoho roku. Potom se vracejí zpět do Loštic, kde buď zůstávají, nebo jsou zasílány do další knihovny. Cirkulace je prováděna na počítači a následně jsou tyto soubory zapsány na kartách knižního fondu.

V roce 2013 bylo z Městské knihovny Loštice zasláno do místních knihoven celkem 42 souborů a počet svazků byl 1009. Vráceno do Loštic bylo 42 souborů s celkovým počtem 1013 svazků – odepsáno z PC, poškozené svazky opraveny, zapsáno na kartách pohybu KF.

6. Revize knižního fondu

Středisková knihovna je na základě knihovnického zákona povinna pravidelně provádět revize knižního fondu ve vlastní knihovně i v knihovnách svého střediska.

V loňském roce byla provedena revize knih z Výměnného fondu střediska Loštice. Revize proběhla načtením čárových kódů svazků do revizního modulu databáze Kp-WinSQL. Jejím spuštěním došlo ke kontrole svazků v databázi.

Celkem bylo zrevidováno 1629 svazků literatury. Byl upraven stav knižního fondu na kartě, souhlasí se stavem v PC. Při revizi chyběly pouze 3 svazky. Protokolem o revizi knižního fondu byla revize uzavřena.

7. Meziknihovní výpůjční služba

Tato služba zahrnuje vyřizování požadavků čtenářů po knihách, které nejsou ve vlastním fondu knihovny a jsou proto vyžadovány z jiných knihoven. Především se jedná o studenty, kteří potřebují odbornou literaturu ke svému studiu, ale jedná se i o beletrii, o kterou mají dospělí čtenáři zájem.

MěK Loštice nejvíce spolupracuje s Vědeckou knihovnou v Olomouci. V minulém roce bylo požadavků jiným knihovnám zaevidováno 47, kladně bylo vyřízeno 42. Od ledna 2013 byl ve Vědecké knihovně Olomouc zaveden poplatek za zaslání každé zásilky, což se projevilo na značném snížení požadované literatury. Z moravičanské knihovny bylo zapůjčeno celkem 9 svazků, byla využita i služba Městské knihovny v Praze.

Knihovnice MK Moravičany využívala tuto službu z městských knihoven Loštice, Mohelnice a Zábřeh a celkem si pro svoje čtenáře vypůjčila 392 svazků.

8. Internet

Internet je k dispozici v každé knihovně v jejích půjčovních hodinách.

V roce 2013 bylo uživatelů internetu:

Loštice	468
Moravičany	141
Palonín	75
Pavlov	25

9. Metodická činnost

Středisková knihovna Loštice řídí místní knihovny pouze metodicky. O všech ostatních otázkách v provozu knihovny rozhoduje příslušný obecní úřad. Středisková funkce je specifikována v jednotlivých smlouvách mezi MěÚ Loštice a příslušnými obecními úřady. Týká se nákupu a zpracování knih, výměnných souborů, metodické pomoci atd.

Knihovníci střediska v průběhu celého roku úzce se střediskovou knihovnou spolupracují. Vzniklé problémy jsou okamžitě řešeny buď telefonicky, nebo vlastní návštěvou knihovny.

Přitom si vyzvedávají výměnné soubory, přivázejí soubory určené k vrácení, často si svazky do výměnných souborů sami vybírají. Ke zpracování přivázejí nově zakoupenou literaturu a po zpracování si ji sami odvázejí.

V Lošticích dne 27. 1. 2014

Zpracovala Marta Pyšná

